

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **T. P.**, zast. JUDr. Milošem Tuháčkem, advokátem, se sídlem Tábor, Převrátilská 330, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2006, č. j. 8 Ca 176/2006 - 29,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2006, č. j. 8 Ca 176/2006 - 29, **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti nečinnosti, jíž se dožadoval, aby Městský soud v Praze uložil žalovanému rozhodnout do tří dnů od právní moci rozsudku o odvolání žalobce ze dne 24. 3. 2006, směřujícímu proti rozhodnutí místopředsedy Okresního soudu v Přerově ze dne 15. 3. 2006, č. j. Spr. 603/2006, jímž byla odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“). Důvodem odmítnutí žaloby soudem podle odůvodnění rozhodnutí bylo, že žalobce k výzvě soudu ve stanovené lhůtě nedoplnil svoje podání (výslovně soudu sdělil, že výzvu odložil jako nedůvodnou), a pro tento nedostatek nebylo možno v řízení pokračovat. Soud rovněž uvedl, že žalobce neprokázal ani svou aktivní žalobní legitimaci, a ani pasivní legitimaci Ministerstva spravedlnosti, a proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) odmítl.

V kasační stížnosti stěžovatel obsáhle popisuje, v čem považuje postup soudu I. stupně za „postup“, který je „v hrubém rozporu se zákonem“. Výslovně uvádí, že napadené rozhodnutí je velmi obtížně srozumitelné, zmatené a leží na samé hranici

nepřezkoumatelnosti. Dále namítá, že soud vyžadoval připojení jednoho opisu napadeného rozhodnutí s odkazem na § 71 odst. s. ř. s., ačkoliv takto měl učinit s použitím § 64 s. ř. s. ve spojení s § 129 odst. 2 občanského soudního řádu. Navíc uvádí, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně měl soud získat ze spisového materiálu, který si mohl od žalovaného vyžádat. Současně poznamenává, že soud pochybil s ohledem na to, že u žalobcova podání šlo o elektronické podání, a zřejmě nebylo přiměřené požadovat na soudu I. stupně tak složitou úvahu, jak vyhodnotit elektronická podání a nakládat s nimi. Stěžovatel dále odmítá, že neprokázal svoji aktivní legitimaci, neboť ta se odvíjí od jeho tvrzení, že správní orgán nevydal rozhodnutí, které vydat byl povinen. Pasivní žalobní legitimaci pak žalobce neprokazuje vůbec, neboť z důvodu § 79 odst. 2 s. ř. s. vyplývá, že není jeho povinností žalovaného v žalobě dokonce ani správně označit. Současně stěžovatel namítá, že se městský soud nesprávně zabýval meritem věci, když předmětem přezkoumání mohlo být toliko, zda v řízení před správním orgánem dochází nebo nedochází k průtahům.

Závěrem stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc tomuto soudu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Žalovaný se k podané kasační stížnosti nevyjádřil.

Předmětem posouzení věci tak v tomto řízení o kasační stížnosti je, zda Městský soud v Praze postupoval či nepostupoval správně, když odmítl žalobu stěžovatele poté, co ji k výzvě soudu nedoplnil, a soud shledal, že proto nelze v řízení pokračovat.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem.

Po přezkoumání napadeného usnesení Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných stížnostních důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Podle ustanovení § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.: Podání obsahující úkon, jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem, lze provést písemně, ústně do protokolu, popřípadě v elektronické formě podepsané elektronicky..... Z každého podání musí být zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno. Ten, kdo činí podání, (dále jen "podatel") v podání uvede o své osobě osobní údaje jen v nezbytném rozsahu; vždy uvede jméno, příjmení a adresu, na kterou mu lze doručovat. Jiné osobní údaje uvede jen tehdy, je-li toho třeba s ohledem na povahu věci, která má být soudem projednána. Podléhá-li podání soudnímu poplatku, musí být opatřeno kolkovou známkou v odpovídající hodnotě a musí k němu být připojeny listiny, jichž se podatel dovolává. Podání, které je třeba doručit ostatním účastníkům a osobám na řízení zúčastněným, musí být předloženo v potřebném počtu stejnopisů.

Podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s.: Předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

Podle ustanovení § 46 odst. 1, písm. a) s. ř. s.: Nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže

- a) *soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat,*

Podle ustanovení § 79 s. ř. s: (1) *Ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.*(2) *Žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.*

Podle ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.: *Při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.*

Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žaloba stěžovatele neobsahovala příslušné náležitosti, jak je vyžadují citovaná ustanovení soudního řádu správního (žaloba nebyla podána s potřebným počtem stejnopisů a k žalobě nebyly připojeny listiny, jichž se podatel dovolával). V žalobě proti nečinnosti stěžovatel uváděl, že žalovaný nerozhodl o odvolání žalobce ze dne 24. 3. 2006, směřujícímu proti rozhodnutí místopředsedy Okresního soudu v Přerově ze dne 15. 3. 2006, č. j. Spr. 603/2006, kterým byla odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., již žalobce požádal o dva v žalobě blíže nespecifikované pravomocné rozsudky tohoto soudu. Žalobu stěžovatel podal elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem (zákon č. 227/2000 Sb.).

Městský soud v Praze přípisem ze dne 3. 7. 2006 vyzval stěžovatele, aby dle § 37 odst. 3 s. ř. s. ve lhůtě do patnácti dnů od obdržení této výzvy zaslal soudu kopii žaloby ze dne 20. 6. 2006 v jednom stejnopise za účelem jejího doručení ostatním účastníkům řízení. Současně soud žalobce požádal, aby podle § 71 odst. 2 s. ř. s. ve shora stanovené lhůtě zaslal soudu jednu kopii napadeného rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Na tuto výzvu stěžovatel, ač v daném řízení zastoupen advokátem, odpověděl sám elektronicky podepsaným podáním ze dne 9. 7. 2006, a to tak, že výzva není v souladu se zákonem a žalobci nezbývá než ji odložit. Jmenovitě uvedl, že podle nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2006, sp zn. IV. ÚS 319/05, se povinnost stěžovatele uvedená v § 42 odst. 3 občanského soudního řádu, tedy písemně doplnit své elektronické podání do tří dnů nevztahuje na podání v elektronické podobě, jestliže je k němu připojen uznávaný elektronický podpis podle ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 227/2000 Sb. Dále uvedl, že požadavek doplnit napadené rozhodnutí stejnopisem rozhodnutí správního orgánu s odkazem na § 71 odst. 2 s. ř. s. je nedůvodný a postrádá rozumného smyslu, neboť tato povinnost se týká výlučně žalob podle 1. oddílu II. hlavy s. ř. s. Dále spis obsahuje další elektronicky podepsané podání žalobce (stěžovatele) ze dne 14. 7. 2006, v němž sděluje soudu, že celkem v jedenácti výslovně uvedených věcech žalobce, v nichž je vedeno řízení u Městského soudu v Praze, včetně projednávané věci, odvolal plnou moc udělenou advokátu k zastupování s tím, že nadále bude v uvedených řízeních jednat bez zastupení.

Následně Městský soud v Praze přípisem ze dne 9. 8. 2006 opětovně vyzval žalobce, aby do tří dnů od doručení předložil požadované písemnosti dle žádosti Městského soudu v Praze ze dne 3. 7. 2006, neboť náleží Ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 319/05 se nedotkl ani § 37 odst. 3 poslední věta s. ř. s., ani § 71 odst. 2 s. ř. s. Současně žalobce poučil, že nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek (§ 37 odst. 5 s. ř. s.).

Na tuto výzvu reagoval žalobce elektronicky podepsaným podáním ze dne 15. 8. 2006, v němž opět uvádí, že je nucen výzvu odložit, neboť není v souladu se zákonem. Žalobce dodává, že nepovažuje za nutné vysvětlovat soudu jak má postupovat v případě stejnopisu elektronicky podané žaloby, když toto je jasně popsáno v § 132 odst. 7 vnitřního kancelářského řádu pro soudy, v platném znění. Ohledně opakované výzvy soudu na doložení rozhodnutí správního orgánu I. stupně uvádí, že za situace, kdy žádné takové rozhodnutí neexistuje (stěžovatel měl patrně na mysli rozhodnutí správního orgánu II. stupně, o které však soud stěžovatele nežádal – pozn. NSS), považuje postup soudu, který k předložení tohoto neexistujícího rozhodnutí opětovně vyzval, za podstatný exces z jeho povinnosti řídit se zákonem.

Návazně Městský soud v Praze napadeným usnesením, jak je shora uvedeno, žalobu odmítl a věc předložil Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud věc posoudil a dospěl k závěru, že Městský soud v Praze nepostupoval zcela v souladu se zákonem.

Při zjištění, že podaná žaloba plně neodpovídá zákonným požadavkům, městský soud stěžovatele mohl vyzvat, aby odstranil její nedostatky, jmenovitě, aby soudu doložil rozhodnutí místopředsedy Okresního soudu v Přerově ze dne 15. 3. 2006, č. j. Spr. 603/2006, jímž byla odmítnuta žádost žalobce o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., již žalobce požádal o dva v žalobě blíže nespecifikované pravomocné rozsudky tohoto soudu. V tom městský soud postupoval zcela v souladu se zákonem. To, že tak soud učinil s odkazem na § 71 odst. s. ř. s., bylo nepřesné, nicméně sama o sobě tato skutečnost zřejmě nemohla způsobit nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Je třeba poznamenat, že vyžadovat od žalobce doložení předmětného rozhodnutí byl soud oprávněn podle § 37 odst. 3 s. ř. s., na něž soud ve svých opakovaných výzvách odkazuje, činí tak však výslovně toliko ve spojení s požadavkem na poskytnutí kopie žaloby. Konstrukce stěžovatele, že soud takto mohl či měl učinit s použitím § 64 s. ř. s. ve spojení s § 129 odst. 2 občanského soudního řádu, je nepřipadná, ale také nepodstatná. Je však třeba přisvědčit stěžovateli, že tuto písemnost si soud mohl opatřit od žalovaného, což také – jak vyplývá z obsahu rozhodnutí – učinil.

Vzdor tomu, že § 37 odst. 3 s. ř. s. ukládá, že *podání, které je třeba doručit ostatním účastníkům a osobám na řízení zúčastněným, musí být předloženo v potřebném počtu stejnopisů*, a v jehož smyslu městský soud také formuloval příslušnou výzvu, je třeba přisvědčit stěžovateli, že v jeho případě, kde šlo o elektronické podání podepsané zaručeným elektronickým podpisem, Městský soud v Praze neměl s ohledem na § 132 vnitřního kancelářského řádu pro soudy, v platném znění, trvat na doplnění podání o další vyhotovení žaloby, pro potřeby jejího zaslání žalovanému. Z obsahu uváděného ustanovení vnitřního kancelářského řádu pro soudy jednoznačně vyplývá, že příslušná soudní kancelář v případě potřeby vyhotoví elektronicky podepsaná podání ve více stejnopisech. Nicméně opět i tady je Nejvyšší správní soud toho názoru, že skutečnost, že soud další vyhotovení žaloby

po žalobci požadoval, sama o sobě také nemohla způsobit nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Bez významu pro posouzení celé věci Městským soudem v Praze bylo podle názoru Nejvyššího správního soudu s podstatou věci zcela nesouvisející tvrzení stěžovatele, obsažené v podání ze dne ze dne 9. 7. 2006, že podle nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2006, sp. zn. IV. ÚS 319/05, se povinnost stěžovatele uvedená v § 42 odst. 3 občanského soudního řádu, tedy písemně doplnit své elektronické podání do tří dnů nevztahuje na podání v elektronické podobě, jestliže je k němu připojen uznávaný elektronický podpis podle ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 227/2000 Sb., a stejně tak bez významu bylo i to, že toto stěžovatelem špatně pochopené a zavádějícím způsobem interpretované odůvodnění citovaného nálezu Ústavního soudu Městský soud v Praze vyhodnotil správně. Totéž platí i pro další mylné tvrzení stěžovatele, že soud po něm žádal doplnění podání o rozhodnutí o odvolání, když z opakované výzvy soudu výslovně vyplývá, že požadována byla „kopie rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“.

V čem však Městský soud v Praze pochybil s důsledky pro zákonnost rozhodnutí ve věci samé, bylo jak vyvození závěru, že žalobu je třeba odmítnout pro nedoplnění žaloby na výzvu, tak i vyvození závěru, že žalobce neprokázal ani svou aktivní žalobní legitimaci, a ani pasivní legitimaci Ministerstva spravedlnosti.

Pokud jde o důsledky nevyhovění výzvě soudu k doplnění podání, soud žalobu odmítl, po opakovaně neúspěšné výzvě s odkazem na 37 odst. 3 s. ř. s. (s poučením o možných důsledcích podle § 37 odst. 5 s. ř. s.), podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. K tomu soud uvedl, že žalobce svým přístupem, tj. nevyhověním výzvě soudu, neumožnil Městskému soudu v Praze učinit si potřebný příslušný závěr, zda Ministerstvo spravedlnosti mohlo vůbec být pro případ požadovaného pravomocného rozsudku nadřízeným správním orgánem Okresního soudu v Přerově, a tudíž žalovaným správním orgánem. Citovaná úprava váže odmítnutí žaloby na dvě podmínky, a to, že nedostatek podání je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a že současně proto nelze v řízení pokračovat. Odmítnutí žaloby by tak v těchto souvislostech přicházelo v úvahu jen tehdy, pokud by byly splněny obě uvedené podmínky, tj. jak nedoplnění podání přes výzvu soudu, tak skutečnost, že proto nelze v řízení pokračovat. V dané věci však druhá podmínka splněna nebyla, neboť *listina, jíž se podatel dovolával, a která nebyla k podání připojena a k jejímuž doložení byl žalobce soudem opakovaně vyzýván (rozhodnutí správního orgánu I. stupně o odmítnutí žádosti), sice nebyla ani později k výzvě soudu doložena, ale soud ji získal od žalovaného, a tudíž nenastala situace, že by nebylo z důvodu neodstranění nedostatku podání možno v řízení pokračovat.*

Pokud jde o závěr soudu, že žalobce neprokázal ani svou aktivní žalobní legitimaci, a ani pasivní legitimaci Ministerstva spravedlnosti, Nejvyšší správní soud, s ohledem na shora citovaný obsah § 79 odst. 1 a 2 s. ř. s., jako správný nesdílí. V předmětné věci se jednalo o žalobu proti nečinnosti žalovaného ve spojení s odvoláním žalobce proti rozhodnutí, které žalobce v žalobě označil, a jehož obsah soud seznal s obsahu spisu žalovaného. Aktivní žalobní legitimace tak sporná být nemohla. Stejně tak podle názoru Nejvyššího správního soudu nebylo možné již s ohledem na samotné znění žaloby považovat za spornou ani pasivní legitimaci Ministerstva spravedlnosti, neboť žalobce Ministerstvo spravedlnosti jako *správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí*, v žalobě označil. To, že tak učinil podmíněně (stěžovatel v žalobě uvedl, že *vzhledem k tomu, že § 79 odst. 2 s. ř. s. zakotvuje postavení materiálně, nikoliv formálně, tzn.*

je jím správní orgán, který má podle žalobního tvrzení povinnost vydat rozhodnutí, nikoliv nutně ten, který je v žalobě za žalovaného označen, žalobce ponechává případnou změnu pasivní legitimace na úvaze soudu), na věci nic nemění.

Městský soud přitom uvádí, že postupoval podle § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., a shledal, že jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti, neboť žalobce neprokázal ani svou aktivní žalobní legitimaci, a ani pasivní legitimaci žalovaného Ministerstva spravedlnosti, a proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. Pokud jde o tento postup, Nejvyšší správní soud plně přisvědčuje námitce stěžovatele, že takto, ve smyslu režimu § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., městský soud posuzoval věc meritorně, přičemž měl toliko posoudit, zda jsou či nejsou splněny podmínky žaloby proti nečinnosti odvolacího orgánu. Navíc postup soudu podle tohoto ustanovení (který není předmětem tohoto posouzení) přichází v úvahu jen *při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání*, avšak v dané věci bylo dosud vydáno jen rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Ze všech výše uvedených důvodů, vzdor tomu, že stěžovatel jako žalobce nesplnil svoji zákonnou povinnost doplnit podání na výzvu soudu, Nejvyšší správní soud dle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. napadané usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je městský soud vázán shora vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Městský soud v Praze v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o asační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu